

JC 2024 34

5. juuni 2024

Ühissuunised

määruse (EL) 2022/2554 kohaste tõsiste IKT-intsidentide tekitatud aasta kogukulu ja -kahju hindamise kohta

Suunised sisaldavad viiteid Euroopa Komisjoni delegeeritud määrustele ja rakendusmäärustele, mida ei ole veel Euroopa Liidu Teatajas avaldatud. Kui need tulevased määrused on Euroopa Liidu Teatajas avaldatud, täiendatakse käesolevaid suuniseid viidetega. Viited lisatakse kollasega esiletõstetud lõikudesse.

Käesolevate suuniste kohaldamise kuupäeva saab kindlaks määrata alles pärast suuniste valmimist. Suuniste kohaldamise eeldatav kuupäev on 17. jaanuar 2025. Kui suuniste valmimine viibib, on nende kohaldamise viimane päev kaks kuud pärast suuniste tõlgete avaldamist kõigis ELi ametlikes keeltes.

Ühissuunised tõsiste IKT-intsidentide tekitatud aasta kogukulude ja -kahjude hindamise kohta

Ühissuuniste staatus

Käesolev dokument sisaldab vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010¹ artiklile 16, määruse (EL) nr 1094/2010² artiklile 16 ja määruse (EL) nr 1095/2010³ artiklile 16 – „Euroopa järelevalveasutuste määrused“ – välja antud ühissuuniseid. Asjaomaste Euroopa järelevalveasutuste määruste artikli 16 lõike 3 alusel peavad pädevad asutused ja finantseerimisasutused võtma mis tahes meetmeid, et suuniseid järgida.

Ühissuunistes esitatakse Euroopa järelevalveasutuste seisukoht nõuetekohase järelevalvetava kohta Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemis ehk selle kohta, kuidas tuleks Euroopa Liidu õigust konkreetses valdkonnas kohaldada. Ühissuuniste adressaadiks olevad pädevad asutused peaksid suuniseid järgima, kaasates need sobival viisil oma järelevalvetavadesse (nt muutes oma õigusraamistikku või järelevalveprotsesse) ka siis, kui ühissuunised on ette nähtud eelkõige finantseerimisasutustele.

Aruandlusnõuded

Euroopa järelevalveasutuste määruste artikli 16 lõike 3 kohaselt peavad pädevad asutused teatama asjaomasele Euroopa järelevalveasutusele kuupäevaks 19.05.2025 (kaks kuud pärast väljaandmist), kas nad järgivad või kavatsevad järgida kõnealuseid ühissuuniseid/soovitusi, või vastasel juhul mittejärgimise põhjused. Kui nimetatud tähtajaks teatist ei saadeta, käsitab Euroopa järelevalveasutus selliseid pädevaid asutusi suuniseid mittejärgivana. Teated tuleb saata aadressil compliance@eba.europa.eu, compliance@eiopa.europa.eu ja DORA@esma.europa.eu viitega „JC/GL/2024/36“. Teadete vorm on kättesaadav Euroopa järelevalveasutuste veebilehtedel. Teate peaksid saatma isikud, kes on asjakohaselt volitatud esitama oma pädeva asutuse nimel nõuete järgimise teateid.

Teatised avaldatakse kooskõlas artikli 16 lõikega 3 Euroopa järelevalveasutuste veebilehtedel.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1094/2010, millega luuakse Euroopa järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48–83).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84–119).

I jaotis – Reguleerimise, kohaldamisala, adressaadid ja mõisted

Reguleerimise ja kohaldamisala

1. Käesolevate suuniste eesmärk on täita määruse (EL) 2022/2554⁴ artikli 11 lõike 11 alusel Euroopa järelevalveasutustele antud volitusi töötada välja ühissuunised kõnealuse määruse artikli 11 lõikes 10 osutatud tõsiste IKT-intsidentide tekitatud aasta kogukulu ja -kahju hindamiseks. Suunistes täpsustatakse ka aasta kogukulu ja -kahju esitamise ühtne vorm.

Adressaadid

2. Käesolevad suunised on adresseeritud määruse (EL) 2022/2554 artiklis 46 määratletud pädevatele asutustele ning määruse (EL) 1093/2010 artikli 4 lõikes 1, määruse (EL) 1094/2010 artikli 4 lõikes 1 ja määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 4 lõikes 1 määratletud finantseerimisasutustele.

Mõisted

3. Määruses (EL) 2022/2554 kasutatud ja määratletud mõistetel on sama tähendus ka käesolevates suunistes.

II jaotis – Rakendamine

Kohaldamise alguskuupäev

4. Käesolevaid suuniseid kohaldatakse alates 19.05.2025.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2554, mis käsitleb finantssektori digitaalset tegevuskerksust ning millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 1060/2009, (EL) nr 648/2012, (EL) nr 600/2014, (EL) nr 909/2014 ja (EL) 2016/1011 (ELT L 333, 27.12.2022, lk 1–79).

III jaotis – Sätted tõsiste IKT-intsidentide tekitatud aasta kogukulu ja -kahju hindamise kohta

5. Finantssektori ettevõtjad peaksid hindama tõsiste IKT-intsidentide tekitatud aasta kogukulu ja -kahju, liites selliste tõsiste IKT-intsidentide kulud ja kahjud, mis kuuluvad vaatlusaastasse, mille hindamist pädev asutus taotles. Finantssektori ettevõtja võib valida, kas vaatlusaasta peaks vastama lõppenud kalendriaastale või finantssektori ettevõtja lõppenud aruandeaastale, mille kohta on finantssektori ettevõtja koostanud oma finantsaruanded. Kui finantssektori ettevõtja on otsustanud, kas ta esitab hinnangu kalendriaasta või aruandeaasta alusel, tuleks sellist otsust kohaldada tulevaste aasta kogukulu ja -kahju hinnangute suhtes. Finantssektori ettevõtja võib seda otsust muuta, teatades sellest pädevale asutusele, ja tingimusel, et pädev asutus ei esita vastuväiteid kahe kuu jooksul alates teate saamisest. Finantssektori ettevõtjad ei tohiks arvesse võtta kulusid ja kahjusid, mis on seotud intsidentidega, mis toimuvad enne või pärast vaatlusaastat.
6. Finantssektori ettevõtjad peaksid arvesse võtma kõiki IKT-intsidente, mis on olenemata põhjusest klassifitseeritud tõsisteks vastavalt komisjoni delegeeritud määrusele [OJ L, 2024/1772, 25.6.2024]⁵ intsidentide liigitamise kohta ja
 - (a) mille kohta esitas finantssektori ettevõtja asjaomasel vaatlusaastal lõpparuande vastavalt määruse (EL) 2022/2554 artikli 19 lõike 4 punktile c, või
 - (b) mis tahes intsidente, mille kohta esitas finantssektori ettevõtja eelmistel vaatlusaastatel lõpparuande kooskõlas määruse (EL) 2022/2554 artikli 19 lõike 4 punktiga c ja millel oli asjaomasel vaatlusaastal finantssektori ettevõtjale kvantifitseeritav finantsmõju.
7. Finantssektori ettevõtjad peaksid hindama aasta kogukulu ja -kahju, kohaldades järgmisi järjestikuseid etappe:
 - (a) hinnata eraldi iga tõsise IKT-intsidendi kulu ja kahju, nagu on osutatud lõikes 6; nendes hinnangutes tuleks esitada brutokulud ja -kahjud, võttes arvesse kulude ja kahjude liike, mis on sätestatud komisjoni delegeeritud määruse [OJ L, 2024/1772, 25.6.2024] artikli 7 lõigetes 1 ja 2;
 - (b) finantssektori ettevõtjad peaksid iga tõsise IKT-intsidendi puhul hindama ka sissenõudmisi, nagu on sätestatud komisjoni rakendusmääruse [OJ L, 2025/302, 20.2.2025]⁶ II lisas;

⁵ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2024/1772, 13. märts 2024, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2022/2554 regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks IKT intsidentide ja küberohtude liigitamise kriteeriumid, kehtestatakse olulisuse läved ja täpsustatakse tõsiste intsidentide kohta esitatavate raportite üksikasju. [OJ L, 2024/1772, 25.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/req/del/2024/1772/oj>]

⁶ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2025/302, 23. oktoober 2024, millega kehtestatakse rakenduslikud tehnilised standardid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/2554 kohaldamiseks seoses standardvormide, -mallide ja -menetlustega, mida finantssektori ettevõtjad kasutavad tõsisest IKT intsidentist teavitamiseks ja olulisest küberohust teatamiseks. [OJ L, 2025/302, 20.2.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/req/impl/2025/302/oj>]

- (c) finantssektori ettevõtjad peaksid koondama tösisiste IKT-intsidentide brutokulud ja -kahjud ning sissenõudmised.
8. Hinnangute aluseks peaksid finantssektori ettevõtjad viitama kuludele, kahjudele ja sissenõudmistele, mis kajastuvad nende asjaomase vaatlusaasta finantsaruannetes, nt kasumiaruandes või, kui asjakohane, järelvalvelises aruandluses. Finantssektori ettevõtjad peaksid oma hinnangus arvesse võtma ka raamatupidamislikke eraldisi, mis kajastuvad nende finantsaruannetes, näiteks asjaomase vaatlusaasta kasumiaruandes. Kui täpsed andmed ei ole kättesaadavad, peaksid finantssektori ettevõtjad tuginema oma hinnangutes võimalikult suures ulatuses muudele kättesaadavatele andmetele ja teabele.
9. Finantssektori ettevõtjad peaksid eelneva aasta kohta esitatud hinnangu kulude ja kahjumite korrigeerimised lisama selle asjakohase vaatlusaasta hinnangusse, mille jooksul korrigeerimised tehakse.
10. Finantssektori ettevõtjad peaksid lisama oma aasta kogukulu ja -kahju hinnangu aruandesse ka kõigi kogumis sisalduvate tösisiste IKT-intsidentide brutokulude ja -kahjude ning sissenõudmiste jaotuse.
11. Finantssektori ettevõtjad peaksid kasutama lisan esitatud vormi, et esitada pädevale asutusele oma aasta kogukulu ja -kahju hinnang vaatlusaasta kohta. Iga punktide 6 ja 9 kohases kirjes, mis sisaldub vaatlusaasta hinnangus, peaksid finantssektori ettevõtjad kasutama samu finantssektori ettevõtja esitatud intsidendi viitekoode, mida kasutatakse lõpparuandes vastavalt määruse (EL) 2022/2554 artikli 19 lõike 4 punktile c.

Lisa: Vaatlusaasta brutokulude ja -kahjude ning sissenõudmiste aruandevorm

Finantssektori ettevõtja nimi				
Juriidilise isiku tunnus				
Finantssektori ettevõtja vaatlusaasta algus- ja lõppkuupäev				
Vääring				
Intsidendi number	Lõpliku intsidendi aruande esitamise kuupäev	Intsidendi viitenumber	Intsidendi brutokulud ja -kahjud vaatlusaastal (tuhandetes ühikutes)	Juhtumi sissenõudmised vaatlusaastal (tuhandetes ühikutes)
1				
2				
...				
Vaatlusaasta kogusumma	-----	-----		